1965. évi 22. törvényerejű rendelet

a diplomáciai kapcsolatokról Bécsben, 1961. április 18-án aláírt nemzetközi szerződés kihirdetéséről [1]

(A Magyar Népköztársaság megerősítő okiratának letétbe helyezése 1965. szeptember 24-én megtörtént.)

1. § A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a diplomáciai kapcsolatokról Bécsben, 1961. április 18-án aláírt nemzetközi szerződést e törvényerejű rendelettel kihirdeti.

2. § Az 1. §-ban említett nemzetközi szerződés hivatalos magyar fordítása a következő:

„BÉCSI SZERZŐDÉS A DIPLOMÁCIAI KAPCSOLATOKRÓL

E szerződésben részes államok

megemlékezve arról, hogy a világ népei ősi idők óta elismerik a diplomáciai képviselők jogállását,

figyelembevéve az Egyesült Nemzetek Alapokmányának az államok szuverén egyenlőségére, a nemzetközi béke és biztonság fenntartására, valamint a nemzetek közötti baráti kapcsolatok előmozdítására vonatkozó céljait és elveit,

meggyőződve arról, hogy a diplomáciai kapcsolatokra, kiváltságokra és mentességekre vonatkozó nemzetközi szerződés hozzájárulhat az országok közötti baráti kapcsolatok fejlesztéséhez, tekintet nélkül alkotmányos és társadalmi berendezésük különbözőségére,

felismerve, hogy a kiváltságok és mentességek célja nem egyének előnyben részesítése, hanem az, hogy biztosítsa a diplomáciai képviseleteknek, mint államok képviselőinek feladatuk eredményes teljesítését,

megerősítve, hogy a nemzetközi szokásjog szabályai továbbra is irányadók azokra a kérdésekre, amelyeket a jelen szerződés rendelkezései kifejezetten nem szabályoznak,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

E szerződés alkalmazása körében a következő kifejezéseken az alábbiakat kell érteni:

a) „a képviselet vezetője” az a személy, akit a küldő állam megbízott azzal, hogy e minőségben tevékenykedjék;

b) „a képviselet tagjai” a képviselet vezetője és a képviselet személyzetének tagjai;

c) „a képviselet személyzetének tagjai” a képviselet diplomáciai, igazgatási és műszaki, valamint kisegítő személyzetének tagjai;

d) „a diplomáciai személyzet tagjai” a képviselet személyzetének azok a tagjai, akiknek diplomáciai rangjuk van;

e) „diplomáciai képviselő” a képviselet vezetője vagy a képviselet diplomáciai személyzetének tagja;

f) „az igazgatási és műszaki személyzet tagjai” a képviselet személyzetének azok a tagjai, akik a képviseletnél igazgatási és műszaki munkakörben állnak alkalmazásban;

g) „a kisegítő személyzet tagjai” a képviselet személyzetének azok a tagjai, akik a képviseletnél kisegítő munkakörben teljesítenek szolgálatot;

1 Kihirdetve: 1965. XI. 18.

h) „háztartási alkalmazott” az a személy, aki a képviselet valamely tagjának háztartásában áll alkalmazásban és nem a küldő állam alkalmazottja;
i) „a képviselet helyiségei” a képviselet céljaira – ideértve a képviselet vezetője lakásául – használt épületek, vagy épületrészek és az ezekhez tartozó föld tekintet nélkül tulajdonjogi helyzetükre.

2. Cikk

Az államok között diplomáciai kapcsolatok felvétele és állandó diplomáciai képviseletek létesítése kölcsönös megegyezéssel történik.

3. Cikk

1. A diplomáciai képviselet feladatköre – egyebek között – a következőkből áll:
a) képviseli a küldő államot a fogadó államban;
b) védelmezi a fogadó államban a küldő állam, valamint a küldő állam polgárainak érdekeit a nemzetközi jog által megengedett keretekben;
c) tárgyal a fogadó állam kormányával;
d) tájékozódik minden megengedett módon a fogadó államban levő viszonyokról és fejleményekről és ezekről jelentést tesz a küldő állam kormányának;
e) előmozdítja a baráti kapcsolatokat a küldő és a fogadó állam között és fejleszti a gazdasági, kulturális és tudományos kapcsolataikat.
2. E szerződés egyik rendelkezése sem értelmezhető olyképpen, hogy a diplomáciai képviselet nem fejthet ki konzuli tevékenységet.

4. Cikk

1. A küldő államnak meg kell győződnie arról, hogy a fogadó állam megadta az agrément-t annak a személynek, akit a fogadó államban levő képviselete vezetőjeként akkreditálni szándékozik.
2. A fogadó állam nem köteles a küldő állammal az agrément megtagadásának indokát közölni.

5. Cikk

1. A küldő állam, miután az érdekelt fogadó államokat erről kellőképpen értesítette, a képviselet vezetőjét, vagy a diplomáciai személyzet bármely tagját több államhoz is akkreditálhatja, illetőleg kinevezheti, kivéve ha ezt valamelyik fogadó állam kifejezetten ellenzi.
2. Ha a küldő állam valamely képviselet vezetőjét egy vagy több más államba is akkreditálja, úgy mindazokban az államokban, ahol a képviselet vezetőjének nincsen állandó székhelye, ideiglenes ügyvivő vezetésével létesíthet diplomáciai képviseletet.
3. A képviselet vezetője, vagy a képviselet diplomáciai személyzetének tagja bármely nemzetközi szervezetnél képviselheti a küldő államot.

6. Cikk

Két, vagy több állam ugyanazt a személyt akkreditálhatja képviselete vezetőjeként egy másik államhoz, kivéve ha ezt a fogadó állam ellenzi.

7. Cikk

Az 5., 8–9. és 11. Cikk rendelkezéseinek fenntartásával a küldő állam szabadon nevezi ki a képviselet személyzetének tagjait. A katonai, tengerészeti és légügyi attasék vonatkozásában a fogadó állam megkövetelheti, hogy a küldő állam azok nevét hozzájárulás céljából előzetesen közölje.

8. Cikk

1. A képviselet diplomáciai személyzetének tagja elvileg csak a küldő állam állampolgára lehet.
2. A képviselet diplomáciai személyzetének tagjául a fogadó állam állampolgára nem nevezhető ki, hacsak ahhoz a fogadó állam hozzá nem járul; e hozzájárulás bármikor visszavonható.
3. A fogadó állam fenntarthatja ugyanezt a jogot harmadik állam olyan állampolgárára nézve, aki egyúttal nem állampolgára a küldő államnak.

9. Cikk

1. A fogadó állam – anélkül, hogy elhatározását indokolnia kellene – bármikor értesítheti a küldő államot arról, hogy a képviselet vezetője vagy a képviselet diplomáciai személyzetének valamely tagja *persona non grata,* illetőleg, hogy a képviselet személyzetének bármely más tagja nem elfogadható. Ez esetben a küldő állam az érdekelt személyt a körülményeknek megfelelően vagy visszahívja, vagy a képviseletnél betöltött tisztségét megszünteti. Valamely személyt persona non grata-nak, vagy nem elfogadhatónak lehet nyilvánítani a fogadó állam területére érkezése előtt is.
2. Ha a küldő állam megtagadja vagy ésszerű határidőn belül elmulasztja a jelen cikk 1. bekezdésében említett kötelezettségének teljesítését, a fogadó állam megtagadhatja az érdekelt személynek a képviselet tagjaként való elismerését.

10. Cikk

1. A fogadó állam külügyminisztériumát, vagy a közös megállapodással kijelölt más minisztériumot értesíteni kell:
a) a képviselet tagjainak kinevezéséről, megérkezéséről és végleges eltávozásáról, vagy a képviseletnél betöltött tisztsége megszűnéséről;
b) a képviselet tagjai családjához tartozó személy érkezéséről és végleges eltávozásáról, valamint megfelelő esetben arról a tényről, hogy valamely személy a képviselet egyik tagja családjának tagja lett vagy megszűnt azzá lenni;
c) az *a)* pontban említett személy alkalmazásában álló háztartási alkalmazott érkezéséről és végleges eltávozásáról, valamint adott esetben az alkalmazás megszűnéséről;
d) a fogadó államban lakhellyel bíró személynek a képviselet tagjaként vagy kiváltságokra és mentességekre jogosított háztartási alkalmazottként való alkalmazásáról és elbocsátásáról.
2. Az érkezésről és a végleges eltávozásról lehetőleg előzetes értesítést is kell adni.

11. Cikk

1. A képviselet létszámára vonatkozó különös megállapodás hiányában a fogadó állam megkívánhatja, hogy ezt a létszámot az általa – a fogadó állam körülményeire és viszonyaira, valamint az illető képviselet szükségleteire figyelemmel – ésszerűnek és természetesnek tartott keretekben tartsák.
2. A fogadó állam hasonló korlátok között és hátrányos megkülönböztetés tétele nélkül megtagadhatja bizonyos kategóriákba tartozó tisztviselők befogadását.

12. Cikk

A küldő állam a fogadó állam előzetes kifejezett hozzájárulása nélkül nem létesíthet a képviselet részét alkotó hivatalt más helységben, mint ahol magát a képviseletet létesítette.

13. Cikk

1. A képviselet vezetője működését a fogadó államban vagy akkor kell megkezdettnek tekinteni, amikor átnyújtotta megbízólevelét, vagy amikor közölte megérkezését és megbízólevelének hiteles másolatát a fogadó állam külügyminisztériumának, illetőleg a közös megállapodással kijelölt más minisztériumnak átadták, a fogadó államban fennálló gyakorlatnak megfelelően, amelyet egyöntetűen kell alkalmazni.
2. A megbízólevél, vagy a megbízólevél hiteles másolata átnyújtásának sorrendjét a képviselet vezetője megérkezésének napja és órája határozza meg.

14. Cikk

1. A képviseletek vezetői három osztályba tartoznak, nevezetesen:
a) az államfőhöz akkreditált nagykövetek vagy nunciusok és az ezekkel egyenrangú egyéb képviseletvezetők osztályába;
b) az államfőhöz akkreditált követek, miniszterek és internunciusok osztályába;
c) a külügyminiszterhez akkreditált ügyvivők osztályába.
2. A képviseletek vezetői között osztályba tartozásuk alapján – a rangsorelsőbbséget és a szertartásrendi kérdéseket kivéve – nem tehető megkülönböztetés.

15. Cikk

Az államok megállapodnak abban, hogy képviseleteik vezetőit melyik osztályba sorolják.

16. Cikk

1. A képviseletek vezetőit az egyes osztályokon belül a rangsorelsőbbség annak a napnak és órának megfelelően illeti meg, amikor működésüket a 13. Cikknek megfelelően megkezdték.
2. A képviselet vezetője megbízólevelének a rangosztályt meg nem változtató módosítása a rangsorelsőbbségre nem hat ki.
3. Ez a cikk nem érinti a fogadó államban a Szentszék képviselőjének rangsorelsőbbsége tekintetében elfogadott gyakorlatot.

17. Cikk

A képviselet diplomáciai személyzete tagjainak rangsorát a képviselet vezetője közli a külügyminisztériummal, vagy a közös megállapodással kijelölt más minisztériummal.

18. Cikk

A képviseletek vezetőinek fogadására vonatkozó eljárásnak minden egyes államban mindegyik osztály tekintetében egyöntetűnek kell lennie.

19. Cikk

1. Ha a képviselet vezetőjének állása nincs betöltve, vagy ha a képviselet vezetője tevékenységének gyakorlásában akadályozva van, ideiglenes ügyvivő jár el átmenetileg a képviselet vezetőjeként. Az ideiglenes ügyvivő nevét a képviselet vezetője, vagy ha ő ebben akadályozva van, a küldő állam külügyminisztériuma közli a fogadó állam külügyminisztériumával, vagy a közös megállapodással kijelölt más minisztériummal.

2. Abban az esetben, ha a képviselet diplomáciai személyzetének egy tagja sem tartózkodik a fogadó államban, a küldő állam a fogadó állam hozzájárulásával megbízhatja az igazgatási és műszaki személyzet valamely tagját a képviselet folyó igazgatási ügyeinek vitelével.

20. Cikk

A képviseletnek és vezetőjének joga van arra, hogy kitűzze a küldő állam lobogóját és címerét a képviselet helyiségeire – ideértve a képviselet vezetőjének lakását is –, valamint a képviselet vezetőjének közlekedési eszközére.

21. Cikk

1. A fogadó állam köteles megkönnyíteni – jogszabályai keretében – a küldő államnak a képviselet részére szükséges helyiségek megszerzését a területén vagy segítségére lenni a képviselet más módon való elhelyezkedésében.
2. A fogadó állam szükség esetén köteles segítséget nyújtani a képviseletnek arra nézve is, hogy tagjai megfelelő lakást kapjanak.

22. Cikk

1. A képviselet helyiségei sérthetetlenek. A fogadó állam hatósági közegei a képviselet helyiségébe nem léphetnek be, kivéve, ha ahhoz a képviselet vezetője hozzájárult.
2. A fogadó államnak különös kötelessége, hogy minden megfelelő intézkedéssel megvédje a képviselet helyiségeit bármely behatolás, vagy kártétel ellen és megakadályozza a képviselet nyugalmának megzavarását vagy méltóságának megsértését.
3. A képviselet helyiségei, azok berendezése és az ott levő egyéb vagyontárgyak, valamint a képviselet közlekedési eszközei mentesek a kutatás, igénybevétel, foglalás vagy végrehajtás alól.

23. Cikk

1. A küldő állam és a képviselet vezetője a képviselet helyiségeit illetően – akár tulajdonjog, akár bérlet alapján bírja azokat – mentesek minden országos, regionális vagy községi adó és illeték fizetése alól, a szolgáltatások fejében járó díjakat ide nem értve.
2. Az e cikkben említett adómentesség nem vonatkozik azokra az adókra és illetékekre, amelyeket a fogadó állam jogszabályai szerint a küldő állammal vagy a képviselet vezetőjével szerződő személynek kell fizetnie.

24. Cikk

A képviselet irattárai és okmányai mindenkor, és bárhol is vannak elhelyezve, sérthetetlenek.

25. Cikk

A fogadó állam a képviselet feladatainak teljesítéséhez minden könnyítést megad.

26. Cikk

A fogadó állam a területén, az állambiztonsági okokból bizonyos övezetekben való belépést tiltó vagy szabályokhoz kötő törvényeinek és rendeleteinek fenntartásával, a képviselet minden tagja számára biztosítja a szabad mozgást és közlekedést.

27. Cikk

1. A fogadó állam megengedi és védelemben részesíti a képviselet szabad érintkezését minden hivatalos ügyben. A küldő állam kormányával, valamint bárhol levő más képviseleteivel és konzulátusaival való érintkezése során a képviselet az érintkezés minden megfelelő módját használhatja, ideértve a diplomáciai futárokat és a rejtjeles vagy számjeles üzeneteket is. Rádió-adóállomást azonban a képviselet csak a fogadó állam hozzájárulásával rendezhet be és használhat.
2. A képviselet hivatalos levelezése sérthetetlen. Hivatalos levelezésen kell érteni a képviselet és annak tevékenységével kapcsolatos minden levelezést.
3. A diplomáciai poggyászt nem szabad sem felnyitni, sem visszatartani.
4. A diplomáciai poggyászt alkotó csomagokat a jellegükre utaló látható külső jellel kell ellátni, azok csak diplomáciai okmányokat, vagy hivatalos használatra szolgáló tárgyakat tartalmazhatnak.
5. A fogadó állam a diplomáciai futárt – akit olyan hivatalos okmánnyal kell ellátni, amely futári minőségét és a diplomáciai poggyászt alkotó csomagok számát feltünteti – tevékenységének gyakorlása során védelemben részesíti. A diplomáciai futár személye sérthetetlen és ellene a letartóztatás vagy visszatartás semmiféle formája sem alkalmazható.
6. A küldő állam vagy a képviselet eseti (ad hoc) diplomáciai futárt is kijelölhet. Ilyen esetben e cikk 5. bekezdését ugyancsak alkalmazni kell azzal a kivétellel, hogy az ott említett mentességek megszűnnek, mihelyt az eseti futár a rábízott diplomáciai poggyászt a címzettnek átadta.
7. A diplomáciai poggyászt rá lehet bízni olyan kereskedelmi repülőgép parancsnokára, amelynek valamely belépésre kijelölt repülőtéren kell leszállnia. A parancsnokot, a diplomáciai poggyászt alkotó csomagok számát feltüntető hivatalos okmánnyal kell ellátni, őt azonban nem lehet diplomáciai futárnak tekinteni. A képviselet kiküldheti valamelyik tagját, hogy a repülőgép parancsnokától a diplomáciai poggyászt közvetlenül és szabadon birtokba vegye.

28. Cikk

A képviselet által hivatalos ténykedésért beszedett díj és költség adó- és illetékmentes.

29. Cikk

A diplomáciai képviselő személye sérthetetlen. A letartóztatás vagy őrizetbevétel semmiféle formája sem alkalmazható ellene. A fogadó állam illő tisztelettel bánik vele és minden megfelelő intézkedést megtesz a személye, szabadsága és méltósága bármely sérelmének megakadályozására.

30. Cikk

1. A diplomáciai képviselő magánlakását ugyanaz a sérthetetlenség és védelem illeti, mint a képviselet helyiségeit.
2. Iratai, levelezése és vagyona – utóbbi a 31. Cikk 3. bekezdésében foglalt kivétellel – ugyancsak sérthetetlen.

31. Cikk

1. A diplomáciai képviselő mentes a fogadó állam büntető joghatósága alól. A diplomáciai képviselő a fogadó állam polgári és államigazgatási joghatósága alól is mentes, kivéve:

a) a fogadó állam területén fekvő, magántulajdonban álló ingatlanra vonatkozó dologi jogi pert, hacsak a diplomáciai képviselő az ingatlant nem a küldő állam javára, a képviselet céljára tartja birtokában;

b) az olyan hagyatéki eljárással kapcsolatos pert, amelyben a diplomáciai képviselő magánszemélyként, mint végrendeleti végrehajtó, hagyatéki gondnok, örökös vagy hagyományos és nem a küldő állam képviselőjeként szerepel;

c) az olyan pert, amely a diplomáciai képviselő által a fogadó államban, hivatalos tevékenysége körén kívül folytatott bármilyen szabadfoglalkozással vagy kereskedelmi tevékenységgel kapcsolatos.

2. A diplomáciai képviselő nem köteles tanúvallomást tenni.

3. A diplomáciai képviselővel szemben semmiféle végrehajtási intézkedést nem lehet tenni, kivéve a jelen cikk 1. bekezdésének *a)–c)* pontjában említett eseteket, amennyiben a végrehajtás személye és lakása sérthetetlenségének csorbítása nélkül foganatosítható.

4. A diplomáciai képviselő mentessége a fogadó állam joghatóságától nem vonja ki őt a küldő állam joghatósága alól.

32. Cikk

1. A küldő állam lemondhat a diplomáciai képviselő és a 37. Cikk alapján mentességet élvező személy joghatóság alóli mentességéről.

2. A lemondásnak mindig kifejezettnek kell lennie.

3. Ha a diplomáciai képviselő vagy a 37. Cikk szerint joghatóság alóli mentességet élvező személy eljárást indít, akkor nem hivatkozhat többé a joghatóság alóli mentességre az alapkeresettel közvetlenül összefüggő viszontkereset tekintetében.

4. A polgári és államigazgatási joghatóság alóli mentességről való lemondást nem lehet úgy tekinteni, hogy az magában foglalja az ítélet végrehajtása alóli mentességről való lemondást is, ehhez külön lemondás szükséges.

33. Cikk

1. A diplomáciai képviselő – e cikk 3. bekezdése rendelkezéseinek fenntartása mellett – a küldő államnak teljesített szolgálatai tekintetében mentes a fogadó államban esetleg hatályban levő társadalombiztosítási szabályok alól.

2. A jelen cikk 1. bekezdésében említett mentesség azokra a háztartási alkalmazottakra is vonatkozik, akik kizárólag a diplomáciai képviselő alkalmazásában állnak, feltéve, hogy

a) nem állampolgárai vagy nem állandó lakosai a fogadó államnak és

b) kiterjednek rájuk a küldő államban vagy harmadik államban esetleg hatályos társadalombiztosítási szabályok.

3. Annak a diplomáciai képviselőnek, aki a jelen cikk 2. bekezdésében említett mentességben nem részesülő személyt alkalmaz, teljesítenie kell azokat a kötelezettségeket, amelyeket a fogadó állam társadalombiztosítási szabályai a munkáltatóra rónak.

4. A jelen cikk 1–2. bekezdésében említett mentesség nem zárja ki a fogadó állam társadalombiztosítási rendszerében való önkéntes részvételt, feltéve, hogy ezt a fogadó állam lehetővé teszi.

5. A jelen cikk rendelkezései nem érintik a korábban kötött két- vagy többoldalú társadalombiztosítási megállapodásokat, és nem zárják ki az ilyen megállapodások jövőbeli kötését.

34. Cikk

A diplomáciai képviselő mentes minden személyes vagy tárgyi, országos, regionális vagy községi adó és illeték alól, kivéve:

a) az áruk vagy szolgáltatások árába rendszerint belefoglalt közvetett adókat;

b) a fogadó állam területén fekvő, magántulajdonban álló ingatlan után járó adókat és illetékeket, hacsak a kérdéses ingatlant nem a küldő állam javára, a képviselet céljára tartja;
c) a fogadó állam által kirótt örökösödési illetéket, nem érintve a 39. Cikk 4. bekezdésének rendelkezéseit;
d) a fogadó államban levő forrásból eredő magánjövedelem után járó adókat és illetékeket, valamint a fogadó államban levő kereskedelmi vállalkozásokba befektetett tőke adóját;
e) a szolgáltatások fejében járó díjakat;
f) ingatlanvagyonnal kapcsolatos bejegyzési, bírósági, vagy jegyzőkönyvi, jelzálog- és bélyegilletéket, nem érintve a 23. Cikk rendelkezéseit.

35. Cikk

A fogadó állam köteles mentesíteni a diplomáciai képviselőt minden személyes szolgáltatás, a közmunka bármely formája és a katonai terhek, mint a katonai igénybevétel, beszolgáltatás és beszállásolás alól.

36. Cikk

1. A fogadó állam az általa hozott törvények és rendeletek szerint engedélyezi a behozatalt és biztosít mentességet minden vám és adó, valamint a kapcsolatos közterhek tekintetében, ide nem értve a raktározási, fuvar és hasonló szolgáltatások díját,
a) a képviselet hivatalos használatára szolgáló tárgyakra,
b) olyan tárgyakra vonatkozólag, amelyek a diplomáciai képviselő, vagy a vele közös háztartásban élő családtagok személyes használatára szolgálnak, ideértve a berendezkedéshez szükséges tárgyakat.
2. A diplomáciai képviselő személyi poggyásza mentes a vámvizsgálat alól, kivéve ha komoly ok van annak feltételezésére, hogy a poggyász olyan tárgyakat tartalmaz, amelyekre nem terjednek ki a jelen cikk 1. bekezdésében említett mentességek, vagy amelyeknek behozatala vagy kivitele a fogadó állam jogszabályai szerint tilos, vagy annak vesztegzárra vonatkozó rendelkezései alá esik. Az ilyen vizsgálatot csak a diplomáciai képviselő vagy igazolt képviselője jelenlétében lehet lefolytatni.

37. Cikk

1. A diplomáciai képviselő családjának a háztartásában élő tagjai, amennyiben nem állampolgárai a fogadó államnak, részesülnek a 29–36. Cikkekben meghatározott kiváltságokban és mentességekben.
2. A képviselet igazgatási és műszaki személyzetének tagjai, a háztartásukban élő családtagokkal együtt, amennyiben nem állampolgárai vagy állandó lakosai a fogadó államnak, a 29–35. Cikkekben meghatározott kiváltságokban és mentességekben részesülnek, kivéve azt, hogy a 31. Cikk 1. bekezdésében meghatározott, a fogadó állam polgári és államigazgatási joghatósága alóli mentesség nem terjed ki a hivatali kötelességeik teljesítése körén kívül eső ténykedéseikre. Az említett személyek ugyancsak részesülnek a 36. Cikk 1. bekezdésében említett kiváltságokban az első berendezkedésük céljára behozott tárgyakat illetően.
3. A képviselet kisegítő személyzetének azok a tagjai, akik nem állampolgárai vagy állandó lakosai a fogadó államnak, mentességben részesülnek a hivatali kötelességeik teljesítése során végzett ténykedésük tekintetében, adó- és illetékmentességben részesülnek az alkalmaztatásuk folytán kapott illetményeikre nézve és megilleti őket a 33. Cikkben foglalt mentesség.

4. A képviselet tagjai háztartási alkalmazottai, amennyiben nem állampolgárai vagy állandó lakosai a fogadó államnak, adó- és illetékmentességben részesülnek az alkalmaztatásuk folytán kapott illetményeikre nézve. Egyéb vonatkozásban csak a fogadó állam által engedett mértékben élveznek kiváltságokat és mentességeket. A fogadó államnak e személyek feletti joghatóságát mégis olyan módon kell gyakorolnia, hogy indokolatlanul ne akadályozza a képviselet feladatainak teljesítését.

38. Cikk

1. Az a diplomáciai képviselő, aki állampolgára a fogadó államnak, vagy állandóan a fogadó államban lakik, csak a hivatali kötelességeinek teljesítése során kifejtett ténykedése tekintetében részesül a joghatóság alóli mentességben és sérthetetlenségben, hacsak a fogadó állam nem biztosít számára ezen túlmenő kiváltságokat és mentességeket.
2. A képviselet személyzetének azok az egyéb tagjai, valamint azok a háztartási alkalmazottak, akik állampolgárai vagy állandó lakosai a fogadó államnak, csak a fogadó állam által megengedett mértékben részesülnek kiváltságokban és mentességekben. A fogadó államnak e személyek felett joghatóságát mégis olyan módon kell gyakorolnia, hogy indokolatlanul ne akadályozza a képviselet feladatainak teljesítését.

39. Cikk

1. A kiváltságok és mentességek az azokra jogosult személyeket attól az időponttól kezdve illetik meg, amikor állásuk elfoglalása céljából belépnek a fogadó állam területére, vagy ha már a fogadó állam területén tartózkodnak, attól az időponttól, amikor kinevezésüket a külügyminisztériummal vagy a közös megállapodás szerint kijelölt más minisztériummal közölték.
2. Ha a kiváltságokban és mentességekben részesülő személy hivatalos megbízatása véget ért, e kiváltságok és mentességek rendszerint akkor szűnnek meg, amikor az illető az országot elhagyja, vagy amikor az evégre adott ésszerű határidő lejárt, de az említett időpontokig a kiváltságok és mentességek mindenképpen, még fegyveres összeütközés esetében is fennállnak. Mégis ama cselekmények tekintetében, amelyeket az ilyen személy a képviselet tagjaként hivatali kötelességei teljesítése során végzett, a mentesség továbbra is fennmarad.
3. A képviselet valamely tagjának halála esetén családtagjai az őket megillető kiváltságokban és mentességekben továbbra is részesülnek, annak az ésszerű határidőnek a lejártáig, amely számukra a fogadó állam területének elhagyására nyitva áll.
4. Ha a képviselet olyan tagja, aki nem állampolgára vagy állandó lakosa a fogadó államnak, vagy a háztartásában élő családtag meghal, a fogadó állam lehetővé teszi az elhunyt ingóságainak elszállítását, kivéve azokat a fogadó államban szerzett ingóságokat, amelyeknek kivitele az elhalálozás időpontjában tilos volt. Örökösödési illeték nem róható ki az olyan ingóvagyon után, amely kizárólag azért volt a fogadó államban, mert az elhunyt, mint a képviselet tagja, vagy mint a képviselet családtagja tartózkodott ott.

40. Cikk

1. Ha a diplomáciai képviselő az állomáshelyére utaztában, vagy visszatértében, vagy hazautazása során harmadik állam területén halad át, vagy tartózkodik – amely állam neki, ha az szükséges volt, útlevelére vízumot adott – e harmadik állam köteles részére sérthetetlenséget biztosítani és az átutazáshoz, illetve visszatéréshez szükséges minden egyéb mentességet megadni. Ugyanez vonatkozik családjának kiváltságokban és mentességekben részesülő tagjaira is, ha a diplomáciai képviselővel utaznak, vagy külön utaznak hozzá, vagy külön térnek vissza hazájukba.

2. E cikk 1. bekezdésében foglaltakhoz hasonló körülmények között harmadik államok nem akadályozhatják a képviselet igazgatási és műszaki vagy kisegítő személyzete tagjainak vagy ezek családtagjainak a területükön való átutazását.

3. Harmadik államok az átmenő hivatalos levelezésnek és más hivatalos közlésnek, ideértve a rejt- és számjeles üzeneteket is, ugyanolyan szabadságot és védelmet biztosítanak, mint a fogadó állam. A diplomáciai futároknak, akiknek – ha ez szükséges – útlevelére vízumot adtak, valamint az átmenő diplomáciai poggyásznak ugyanazt a sérthetetlenséget és védelmet biztosítják, mint amelynek nyújtására a fogadó állam köteles.

4. A harmadik államokat e cikk 1., 2. és 3. bekezdése alapján terhelő kötelezettségek megfelelően vonatkoznak az e bekezdésekben említett személyekre és az olyan hivatalos közlésekre és diplomáciai poggyászra, akik illetőleg amelyek jelenléte harmadik állam területén erőhatalom következménye.

41. Cikk

1. Kiváltságainak és mentességeinek sérelme nélkül kötelessége e kiváltságokban és mentességekben részesülő minden személynek, hogy tiszteletben tartsa a fogadó állam törvényeit és más jogszabályait. Ugyancsak kötelessége, hogy tartózkodjék a fogadó állam belügyeibe való beavatkozástól.

2. A fogadó állammal intézendő minden hivatalos ügyet, amellyel a küldő állam a képviseletet megbízta, a fogadó állam külügyminisztériumával, vagy a közös megállapodással kijelölt más minisztériummal vagy annak útján kell intézni.

3. A képviselet helyiségeit nem szabad olyan módon használni, amely összeférhetetlen a képviseletnek a jelen szerződésben, vagy a nemzetközi jog általános szabályaiban vagy a küldő és a fogadó állam között hatályban levő külön megállapodásokban meghatározott feladatkörével.

42. Cikk

A diplomáciai képviselő a fogadó államban nem gyakorolhat egyéni haszonra semmiféle foglalkozást vagy kereskedelmi tevékenységet.

43. Cikk

A diplomáciai képviselő működése véget ér – többek között –, ha

a) a küldő állam a fogadó államot arról értesíti, hogy a diplomáciai képviselő működése véget ért;

b) a fogadó állam közli a küldő állammal, hogy a diplomáciai képviselőt a 9. Cikk 2. bekezdésének megfelelően nem hajlandó a képviselet tagjának elismerni.

44. Cikk

A fogadó állam köteles – még fegyveres összeütközés esetén is – megkönnyíteni, hogy a kiváltságokban és mentességekben részesülő személyek, akik nem állampolgárai a fogadó államnak, valamint állampolgárságuktól függetlenül ezek családjának tagjai, területét mielőbb elhagyhassák. A fogadó állam különösen köteles – ha erre szükség van – az említett személyek, valamint vagyontárgyaik számára a szükséges szállítási eszközöket rendelkezésre bocsátani.

45. Cikk

Ha a két állam között a diplomáciai kapcsolatok megszakadnak, vagy a képviseletet véglegesen vagy időlegesen visszahívták:

a) a fogadó állam köteles – még fegyveres összeütközés esetén is – tiszteletben tartani és megvédeni a képviselet helyiségeit, annak vagyontárgyaival és irattárával egyetemben;
b) a küldő állam a képviselet helyiségei, az ott levő vagyontárgyak, valamint az irattár őrzésével megbízhat a fogadó állam részéről elfogadható harmadik államot;
c) a küldő állam a saját, valamint állampolgárai érdekeinek védelmét a fogadó állam számára is elfogadható harmadik államra bízhatja.

46. Cikk

A küldő állam a fogadó állam előzetes beleegyezésével és a fogadó államban nem képviselt harmadik állam felkérésére elláthatja harmadik állam és állampolgárai érdekeinek időleges védelmét.

47. Cikk

1. E Szerződés rendelkezéseinek alkalmazása során a fogadó állam az államok között nem tehet hátrányos megkülönböztetést.
2. Nem tekinthető megkülönböztetésnek, ha
a) a fogadó állam azért alkalmazza a Szerződés egyes rendelkezéseit megszorítóan, mivel azokat a küldő államban levő képviseletével szemben a küldő állam ugyancsak megszorítóan alkalmazza;
b) egyes államok szokás vagy megállapodás alapján kölcsönösen kedvezőbb elbánást biztosítanak egymásnak, mint amilyent a Szerződés rendelkezései megkívánnak.

48. Cikk

Ez a Szerződés 1961. október 31-ig az Osztrák Szövetségi Külügyminisztériumban, azt követően pedig 1962. március 3-ig az Egyesült Nemzetek Szervezete New York-i székhelyén aláírásra nyitva áll az Egyesült Nemzetek Szervezetének vagy valamely szakosított intézménynek a tagállamai vagy a Nemzetközi Bíróság Alapszabályzatában részes államok, valamint bármely más állam számára, amelyet az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése meghív arra, hogy a Szerződés részese legyen.

49. Cikk

Ezt a Szerződést meg kell erősíteni. A megerősítő okiratokat az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkáránál kell letenni.

50. Cikk

Ez a Szerződés csatlakozásra nyitva áll a 48. Cikkben említett mind a négy kategóriába tartozó valamennyi állam számára. A csatlakozási okiratokat az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkáránál kell letenni.

51. Cikk

1. E Szerződés a huszonkettedik megerősítő vagy csatlakozási okiratnak az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkáránál történt letételét követő harmincadik napon lép hatályba.
2. Minden olyan államra nézve, amely a Szerződést a huszonkettedik megerősítő vagy csatlakozási okirat letétele után erősíti meg vagy csatlakozik ahhoz, a Szerződés az illető állam megerősítő vagy csatlakozási okiratának letételét követő harmincadik napon lép hatályba.

52. Cikk

Az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkára a 48. Cikkben említett mind a négy kategóriába tartozó valamennyi államot értesíti:

a) E Szerződés aláírásáról, valamint a megerősítő vagy csatlakozási okiratok letételéről a 48–50. Cikkek szerint;

b) arról az időpontról, amikor ez a Szerződés az 51. Cikk szerint hatályba lép.

53. Cikk

E Szerződés eredeti példányát – amelynek angol, francia, kínai, orosz és spanyol szövege egyaránt hiteles – az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkáránál kell letenni, aki a Szerződés hiteles másolatát a 48. Cikkben említett mind a négy kategóriába tartozó valamennyi államnak megküldi.

Fentiek hiteléül az alulírott, kormányaik által erre nézve kellően feljogosított teljhatalmú meghatalmazottak a Szerződést aláírták.

Kelt Bécsben, ezerkilencszázhatvanegy április tizennyolcadik napján.”

3. § A Magyar Népköztársaság megerősítő okiratának letétbe helyezése alkalmával a Magyar Népköztársaság az alábbi nyilatkozatot tette a Szerződés 48. és 50. Cikkével kapcsolatban:

„A Magyar Népköztársaság szükségesnek tartja felhívni a figyelmet a Szerződés 48. és 50. Cikkének megkülönböztető jellegére, amely cikkek számos államot megfosztanak attól a lehetőségtől, hogy a Szerződést aláírják, illetve a Szerződéshez csatlakozzanak. A Szerződés olyan kérdéseket szabályoz, amelyek valamennyi állam érdekeit érintik és ezért az államok szuverén egyenlőségének elvével összhangban egyetlen államot sem szabad megakadályozni abban, hogy az ilyen jellegű Szerződés részesévé váljék.”

4. §[1] E törvényerejű rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1965. szeptember 3. napjától kezdődően kell alkalmazni. Végrehajtásáról a külpolitikáért felelős miniszter – az érdekelt miniszterekkel és a legfőbb ügyésszel egyetértésben – gondoskodik.

---

1 A második mondat szövegét módosította: 2006. évi CIX. törvény 159. § (3) j).

TARTALOMJEGYZÉK

1965. évi 22. törvényerejű rendelet ---- 1
a diplomáciai kapcsolatokról Bécsben, 1961. április 18-án aláírt nemzetközi szerződés kihirdetéséről ---- 1
„BÉCSI SZERZŐDÉS A DIPLOMÁCIAI KAPCSOLATOKRÓL ---- 1
1. Cikk ---- 1
2. Cikk ---- 2
3. Cikk ---- 2
4. Cikk ---- 2
5. Cikk ---- 2
6. Cikk ---- 2
7. Cikk ---- 2
8. Cikk ---- 3
9. Cikk ---- 3
10. Cikk ---- 3
11. Cikk ---- 3
12. Cikk ---- 3
13. Cikk ---- 4
14. Cikk ---- 4
15. Cikk ---- 4
16. Cikk ---- 4
17. Cikk ---- 4
18. Cikk ---- 4
19. Cikk ---- 4
20. Cikk ---- 5
21. Cikk ---- 5
22. Cikk ---- 5
23. Cikk ---- 5
24. Cikk ---- 5
25. Cikk ---- 5
26. Cikk ---- 5
27. Cikk ---- 6
28. Cikk ---- 6
29. Cikk ---- 6
30. Cikk ---- 6
31. Cikk ---- 6
32. Cikk ---- 7
33. Cikk ---- 7
34. Cikk ---- 7
35. Cikk ---- 8
36. Cikk ---- 8
37. Cikk ---- 8
38. Cikk ---- 9

39. Cikk ---- 9
40. Cikk ---- 9
41. Cikk ---- 10
42. Cikk ---- 10
43. Cikk ---- 10
44. Cikk ---- 10
45. Cikk ---- 10
46. Cikk ---- 11
47. Cikk ---- 11
48. Cikk ---- 11
49. Cikk ---- 11
50. Cikk ---- 11
51. Cikk ---- 11
52. Cikk ---- 12
53. Cikk ---- 12